

Grzegorz Zabłocki, Marzena Sobczak, Elwira Piszczek, Monika Kwiecińska

Ubóstwo na terenach wiejskich północnej Polski

Toruń 1999

Spis treści

Wprowadzenie	5
I. Ubóstwo — podstawowe zagadnienia	8
Sposoby ujmowania i pomiaru ubóstwa	8
Stan ubóstwa w Polsce	13
Przyczyny ubóstwa	16
Organizacja pomocy społecznej w Polsce	19
II. Charakterystyka badań	27
Koncepcja i sposób realizacji badań	27
Dyskusja założeń metodologicznych	32
Problem „jednostki obserwacji” w badaniach nad ubóstwem	32
Problemy identyfikacji ubóstwa	37
Konsekwencje celowego doboru badanych rodzin	40
III. Ubóstwo a przekształcenia gospodarcze na terenach wiejskich północnej Polski po 1989 roku	42
Likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych	42
Redukcja zatrudnienia poza rolnictwem uspołecznionym	49
Zmiany w położeniu ludności chłopskiej	54
IV. „Ziemniaczana bieda” — obraz ubogich rodzin	59
Pojęcie ubóstwa w opinii respondentów	60
Praca i źródła utrzymania	64
Warunki mieszkaniowe	69
Zdrowie i konsumpcja	72
Oświata i kształcenie	77
Relacje ze społecznością lokalną	78
Charakterystyka przyczyn ubóstwa badanych rodzin	80

V. Ocena głębokości ubóstwa	86
VI. Uwagi o przeciwdziałaniu ubóstwu	101
Uwagi o działalności służb pomocy społecznej	102
Ubóstwo a rozwój społeczno-gospodarczy	112
VII. Próba socjologicznej analizy ubóstwa	118
Ubóstwo jako stosunek społeczny	118
Co wynika z ujmowania ubóstwa jako stosunku społecznego?	120
Konteksty analiz ubóstwa społecznego	123
Bibliografia	129
Aneks	136
Rodzina I	136
Rodzina II	139
Rodzina III	144